

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ Αριθ. 263/14.9.2004

Σήμερα ημέρα Τρίτη 14 Σεπτεμβρίου 2004 και ώρα 11:00 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης συνήλθε σε συνεδρίαση, στην οποία παρέστησαν ο Πρόεδρος του ΕΣΡ Ιωάννης Λασκαρίδης, ο Αντιπρόεδρος Δημήτριος Χαραλάμπης και τα μέλη Εύη Δεμίρη, Γιάννης Παπακώστας Ίριδα Αυδή-Καλκάνη, Νέστορας Κουράκης Ροδόλφος Μορώνης.

Ιστορικό-Νομική θεμελίωση

1. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης κατά τη σημερινή συνεδρίαση ασχολήθηκε με την από τον τηλεοπτικό σταθμό **ALTER CHANNEL-ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε** ενδεχομένη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας.
2. Η συζήτηση της υποθέσεως πραγματοποιήθηκε την 15η Ιουνίου 2004.
3. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης έλαβε υπόψη:

I. Το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος, κατά το οποίον η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του κράτους. Ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του ΕΣΡ που είναι ανεξάρτητη αρχή όπως ο νόμος ορίζει. Ο άμεσος έλεγχος του κράτους έχει ως σκοπό τη μετάδοση προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων, που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

II. Το άρθρο 4, παρ. 1, στοιχείο β και ε του Ν. 2863/2000, κατά το οποίον το Ε.Σ.Ρ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία για τη νόμιμη, διαφανή και ποιοτική λειτουργία των δημοσίων και ιδιωτικών φορέων, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στον τομέα παροχής ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών, ενώ εξάλλου επιβάλλει τις διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται από το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 2328/1995.

III. Το άρθρο 2 παρ. 1 του Π.Δ/τος 77/2003, κατά το οποίο οι ειδησεογραφικές και άλλες δημοσιογραφικές και πολιτικές εκπομπές πρέπει να εξασφαλίζουν την ποιοτική στάθμη που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης, καθώς και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας.

Αιτιολογικό

Εν προκειμένω εκ των στοιχείων του φακέλου, της παρακολουθήσεως από μαγνητοταινίες των κατωτέρω τηλεοπτικών εκπομπών, των ισχυρισμών του εκπροσώπου του τηλεοπτικού σταθμού *ALTER CHANNEL* και του υποβληθέντος υπομνήματος, προέκυψαν τα ακόλουθα:

Α. Κατά την 25.1.2004 διαρκούσης της εκπομπής με τον τίτλο «ΚΙΤΡΙΝΟΣ ΤΥΠΟΣ» ο προστιθείς υπό του σταθμού τηλεπαρουσιαστής Μ. Τριανταφυλλόπουλος αναφέρθηκε σε πρόταση τροπολογίας νόμου υπό του πρώην υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας Χρήστου Πάχτα, σχετική με το ξενοδοχειακό συγκρότημα Πόρτο Καρράς και την εμπλοκή του ονόματος του προέδρου και διευθύνοντος συμβούλου της εταιρείας ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ Α.Ε. Ο τηλεπαρουσιαστής αντί να διευθύνει τη συζήτηση, διετύπωσε απόψεις κατά τον ακόλουθο τρόπο: «έφτασε ο άνθρωπος αυτός... να διώκεται για βαθμό κακουργήματος για απάτες που έκανε στο Χρηματιστήριο... Να παίρνει επιδοτήσεις μαϊμού... και στη συνέχεια ως διαπλεκόμενος... να αποκτά τη δική του αυλή...», «Η τροπολογία... ήταν μια φανερή κομπίνα και αφορούσε το Πόρτο Καρράς, την ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ...», «Η πλειοψηφία των βουλευτών... πιθανό είναι ότι κάποιιοι από αυτούς να είναι θύματα μιας *συμμορίας υπαλλήλων* συγκεκριμένης εταιρίας...». Απευθυνόμενος σε καλεσμένο της εκπομπής είπε: «Υπήρχαν κάποιιοι *κομπιναδόροι συνάδελφοι* σας οι οποίοι ήταν υπάλληλοι της εταιρίας αυτής. *Θα το δούμε* αλλά δεν σας αναφέρω τυχαία αυτούς τους χαρακτηρισμούς». Απευθυνόμενος σε δεύτερο καλεσμένο της εκπομπής είπε: «Οι *απατεώνες του χρηματιστηρίου*, όπως χαρακτηρίζονται τουλάχιστον από τη Δικαιοσύνη, *συνεργάστηκαν μαζί* σας, εννοώ με την *κυβέρνηση* σας, ότι πήραν δημόσια έργα, ότι πήρανε τη Σύνοδο Κορυφής...». Απευθυνόμενος σε καλεσμένη της εκπομπής είπε: «Ο κ. Στέγγος λοιπόν... έχει άμεση εμπλοκή με *πολιτικούς, νομάρχες και πολιτικά πρόσωπα* από τη *Ν. Δημοκρατία*... Ο κ. Βασιλάκης, 16 συναπτά έτη στέλεχος σας... *αμπελοχώραφο των Βασιλάκηδων το Ελληνικό Κοινοβούλιο*». Και ακολούθως είπε τα εξής: «...αυτούς που *έπιναν κυριολεκτικά το αίμα του ελληνικού λαού, που άρπαζαν τα χρήματα του Χρηματιστηρίου, που διώκονται σήμερα για απάτες και κακουργήματα, αυτούς τους οποίους έπρεπε να τους είχαν χάσει μέσα...*

... Σε ανθρώπους που έπρεπε να τους είχαν χάσει μέσα, τους κυκλοφορούσαν έξω και τους έδιναν αυτές τις δουλειές και τους πέρναγαν και τις τροπολογίες. Ένας ο οποίος διώκεται για κακουργηματικές πράξεις στο χρηματιστήριο παίρνει τη Σύνοδο Κορυφής και δημόσια έργα... Και αυτή ήταν η συνήθης πρακτική: να παίρνει έργα, να αμφισβητεί μετά τα χρήματα των έργων, να καταγγέλλει τον εργοδότη που ήταν το κράτος και να πλουτίζει με αυτό τον τρόπο...

... Αφού παίρνεις τη Σύνοδο Κορυφής, αφού παίρνεις την Εγνατία Οδό, αφού παίρνεις όλα τα μεγάλα έργα, *σε τι ελπίζεις; Σε ένα αθωωτικό βούλευμα*. Να κλείσει η ιστορία και να φάνε τα δισεκατομμύρια και τα τρις που έφαγαν από τον κόσμο...

... Ακούστε ποιος είναι ο Στέγγος... μπαίνει στην Ελλάδα, παίζει στα χρηματιστήρια, βγάζει ό,τι λεφτά θέλει, παίζει με τους βουλευτές τις τροπολογίες... Εμφάνιζαν αγοραστές, θεσμικούς επενδυτές, ακούστε ονόματα Morgan Stanley και Chaise Manhattan και άλλες, επρόκειτο όμως για *μαϊμού off shore εταιρείες*, δεν ήταν ούτε Morgan Stanley ούτε Chaise Manhattan αλλά ήταν δικές τους off shore εταιρείες...

Δηλαδή, να σας πω ρε παιδιά ένα λεπτό, εδώ πρόκειται για ομάδα μαφιόζικη που παίρνει τα χρήματα του κόσμου...»

Β. Κατά την 29.1.2004 διαρκούσης της εκπομπής με τον τίτλο «ΖΟΥΓΚΛΑ» ο προστιθείς υπό του σταθμού τηλεπαρουσιαστής αναφέρθηκε στην αυτή πρόταση τροπολογίας νόμου και αντί να διευθύνει τη συζήτηση, διετύπωσε απόψεις κατά τον ακόλουθο τρόπο: Συζητώντας με καλεσμένο του είπε: «Αυτό που έχει συμβεί είναι όνειδος για τη δικαιοσύνη. Το γιατί θα το δούμε σε λίγο». Στην ερώτηση ετέρου καλεσμένου «ποιο πράγμα;», ο τηλεπαρουσιαστής απάντησε: «πως την κοπάνησαν οι κλέφτες του χρηματιστηρίου;», «Σου λέω λοιπόν για τον κ. Στέγγο, ότι με επείγουσα εισαγγελική παραγγελία Ε.Γ. 50-02-112 στις 3.7.2003, ο εισαγγελέας Στραγάλης την έστειλε την επείγουσα εισαγγελική παραγγελία μετά από 1 ή 1,5 χρόνο, γιατί άραγε κ. Στραγάλη; Ρωτάμε εμείς οι απλοί δημοσιογράφοι...», «Πώς να προφυλακιστεί κύριε αυτός για τον οποίο ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος υπογράφει την μια μετά την άλλη τις γνωμοδοτήσεις και οι κύριοι του ΠΑΣΟΚ τον έχουν και του δίνουν τα μεγάλα έργα...Μπαίνουν οι πλούσιοι φυλακή;» Και παρακάτω: «Εάν δεν κουνηθούν οι δημοσιογράφοι, δεν πάνε μέσα αυτοί».

Μετά προβάλλεται βιντεοταινία με συνέντευξη της κ. Τέλια στον κ. Τριανταφυλλόπουλο στη διάρκεια της οποίας η κυρία αυτή υποστηρίζει κάποια γεγονότα, σημεία των οποίων έρχονται σε αντίθεση με κάποιους ισχυρισμούς της στην αρχική της τηλεφωνική παρέμβαση στην εκπομπή «Κίτρινος Τύπος» της 25.1.2004 και, παρά ορισμένες προσπάθειες διευκρίνησης εκ μέρους του δημοσιογράφου, παραμένει η εντύπωση αναφοράς ανακριβειών και αντιφάσεων, τις οποίες δεν επισημαίνει ο δημοσιογράφος.

Σε διάλογο με την Υφυπουργό ΠΕΧΩΔΕ κ. Ρ. Ζήση ο δημοσιογράφος λέγει: «...δύο φορές το κόμμα σας στη Βουλή απαγόρευε στη δικαιοσύνη να συνεχίσει την έρευνα και το έργο της για υποθέσεις πολύ σοβαρές...». Και μετά: «Ποια δικαιοσύνη όταν δεν την αφήνετε να κάνει τη δουλειά της;» υπονοώντας πιθανώς παρέμβαση της εκτελεστικής εξουσίας στη δικαστική!

Σε συζήτηση με το δικηγόρο κ. Δημητρακόπουλο ο οποίος αναφέρεται στον κ. Πάχτα λέγοντας ότι υπήρξε οκτώ χρόνια Υπουργός, διαχειρίστηκε δισεκατομμύρια και δεν ακούστηκε τίποτα σε βάρος του, ο δημοσιογράφος λέγει: «Τι λέτε; Έκλεψε τις υπογραφές των συναδέλφων του...Πέρασε νομοσχέδιο με κλεμμένες υπογραφές»

Γ. Κατά την 1.2.2004 διαρκούσης της εκπομπής με τον τίτλο «ΚΙΤΡΙΝΟΣ ΤΥΠΟΣ» ο προστιθείς υπό του σταθμού τηλεπαρουσιαστής αναφέρθηκε στην αυτή πρόταση τροπολογίας νόμου και αντί να διευθύνει τη συζήτηση, διετύπωσε απόψεις κατά τον ακόλουθο τρόπο: «...πρέπει να πω ότι οι αρουραίοι του Χρηματιστηρίου οι οποίοι έφαγαν τα χρήματα σας είναι πάρα πολλοί και μέσα σ' αυτούς εμπλέκονται και κρατικοί υπάλληλοι...Και από τα δύο κυβερνητικά κόμματα εμπλέκονται άτομα στις υποθέσεις που έχω στα χέρια μου...»

...Πρέπει να πούμε επίσης ότι τις μαιμούδες εταιρείες, την Chaise Manhattan, την Morgan Stanley οι οποίες ήταν δωματιάκια μ' ένα fax και έπαιζαν με την κυρίως εταιρεία για να ανεβάσουν την τιμή της μετοχής στο Χρηματιστήριο, αγοράζοντας με τα λεφτά των ιδίων εταιρειών μετοχές της εταιρείας, δεν τις ιδρύσαμε εμείς...

...Διωκόμενοι για κακουργήματα, δεν μπορούσαν να πάνε εύκολα στη φυλακή και υπήρχε κίνδυνος κατόπιν να στραφούν εναντίον των δικαστών και οι δικαστές, οι τρεις εισαγγελείς, ένας εισαγγελέας και δύο γυναίκες εισαγγελείς λύγισαν, όταν η ανακρίτρια τους είπε ότι οι κύριοι αυτοί πρέπει να πάνε φυλακή...

...Εάν οργανωθείτε όσοι είστε χαμένοι από το Χρηματιστήριο και αυτή τη στιγμή που έχει ασκήσει αναίρεση ο εισαγγελέας του Αρείου Πάγου(κατά ποίας απόφασης δεν διευκρινίζει ο δημοσιογράφος), καταφύγετε στη Δικαιοσύνη,...δημιουργείτε μια ισχυρή αιτία, ένα λόγο για να πάνε οι κύριοι αυτοί και όσοι νομίζουν ότι έχουν αθωωθεί με βούλευμα και προσπαθούν να τη γλιτώσουν, να οδηγηθούν στη φυλακή. Διότι με τεχνάσματα, με off shore εταιρείες έφαγαν τα λεφτά του κόσμου...

...Όταν έχει αντίρρηση ένα κόμμα για ένα νομοσχέδιο...κύριε Μιχαλολιάκο, για το συγκεκριμένο νομοσχέδιο είστε ένοχοι μαζί». Στη συνέχεια είπε: «...γιατί να δώσετε σε ένα υπόδικο για κακουργήματα του χρηματιστηρίου την υπόθεση...Γιατί έναν ο οποίος είναι υπόδικος και ο οποίος θα έπρεπε κανονικά να βρίσκεται μέσα για τα αδικήματα του χρηματιστηρίου...», «Σεβόμαστε το τεκμήριο αθωότητας και του μεγαλύτερου εγκληματία». Στη συνέχεια συζητώντας με καλεσμένη είπε: «πρέπει να σας πω ότι, κατά την έρευνα που έκανα στο Χρηματιστήριο, το όνομα Στέγγος ήταν στα μετόπισθεν. Ενώ φαίνεται να είναι πολύ μπροστά σε δραστηριότητες έκνομες, ήταν πολύ πίσω... ».

Δ. Κατά την 5.2.2004 διαρκούσης της εκπομπής με τον τίτλο «ΖΟΥΓΚΛΑ» ο προστιθείς υπό του σταθμού τηλεπαρουσιαστής αναφέρθηκε στην αυτή πρόταση τροπολογίας νόμου και αντί να διευθύνει τη συζήτηση, διετύπωσε απόψεις κατά τον ακόλουθο τρόπο: «...Θα τιμωρηθούν οι κλέφτες του Χρηματιστηρίου...Χάθηκαν αυτά τα λεφτά;...Πήγανε στους κυρίους Στέγγους;...Πρέπει να σας πω ότι αυτή τη στιγμή κάποιοι επιχειρηματίες, κάποιοι Στέγγοι σχεδιάζουν πώς θα βάλουν τους δικούς τους βουλευτές στη Βουλή για να ψηφίσουν τις επόμενες τροπολογίες. Καταλάβατε;...» αφήνοντας υπόνοιες ότι οι θεσμοί της Δημοκρατίας μπορούν ενδεχομένως να αλωθούν από επιτήδειους.».

Πρόκειται περί εκπομπών, οι οποίες δεν εξασφαλίζουν την ποιοτική στάθμη, την οποία αξιώνει η προαναφερθείσα διάταξη του Συντάγματος. Δεν έγινε από τον τηλεπαρουσιαστή ήρεμη και υπεύθυνη εκφορά λόγου, χωρίς άτοπες γενικεύσεις και σχήματα εντυπωσιασμού, για να μπορέσουν οι τηλεθεατές να συναγάγουν αντικειμενικά συμπεράσματα. Ιδίως χαρακτηρισμοί όπως συμμορία υπαλλήλων, κομπιναδόροι συνάδελφοι, απατεώνες του χρηματιστηρίου, μαφιόζικη ομάδα, αρουραίοι του χρηματιστηρίου, κλέφτες του χρηματιστηρίου, υποβάθμισαν τελείως τις ως άνω εκπομπές και από κάθε άποψη δεν εξασφάλισαν την ποιοτική στάθμη που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας. Ο ισχυρισμός του τηλεπαρουσιαστού ότι η εκπομπή πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια κριτικής, η οποία είναι καθήκον του δημοσιογράφου, δεν ευσταθεί δεδομένου ότι ως κριτική νοείται η διατύπωση άποψης με τρόπο ο οποίος δεν είναι δυνατόν να εκληφθεί από τους τηλεθεατές ως καταγραφή πραγματικών γεγονότων, όταν αυτά δεν έχουν επιβεβαιωθεί. Συνεπώς ο τηλεπαρουσιαστής με την όλη στάση του υποβάθμισε την ποιοτική στάθμη των ως άνω εκπομπών, αλλά και παραβίασε το άρθρο 9 παρ. 2 του Π. Δ/τος 77/2003, ΠΕΡΙ ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΚΠΟΜΠΩΝ, κατά το οποίο τα πρόσωπα που αναφέρονται στις εκπομπές πρέπει να απολαμβάνουν εκ μέρος του τηλεπαρουσιαστή δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς και δεν επιτρέπεται η προσβολή της προσωπικότητας, της τιμής και της αξιοπρέπειας αυτών. Ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό για την ως άνω εκπομπή του προστιθέντος τηλεπαρουσιαστού για τις πράξεις ή παραλήψεις του οποίου ευθύνεται, η κύρωση της συστάσεως και η εις το διατακτικό ηθική κύρωση.

Μειοψήφησε ο Πρόεδρος Ιωάννης Λασκαρίδης και εκ των μελών η Ίρις Αυδή-Καλκάνη, κατά τους οποίους θα έπρεπε να επιβληθεί η διοικητική κύρωση του προστίμου των 100.000 ευρώ και η εις το διατακτικό ηθική κύρωση.

Ωσαύτως μειοψήφησε εκ των μελών η Εύη Δεμίρη, κατά την οποίαν θα έπρεπε να επιβληθεί η διοικητική κύρωση του προστίμου των 450.000 ευρώ και η εις το διατακτικό ηθική κύρωση. Ωσαύτως μειοψήφησε εκ των μελών ο Γιάννης Παπακώστας κατά τον οποίο θα έπρεπε να επιβληθεί μόνον διοικητική κύρωση, άνευ ηθικής κυρώσεως.

**Για τους λόγους αυτούς
Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης**

Επιβάλλει στον τηλεοπτικό σταθμό **ALTER CHANNEL- ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ Α.Ε :**

α) την διοικητική κύρωση της συστάσεως, όπως κατά τις εκπομπές με συμμετοχή προσώπων ο τηλεπαρουσιαστής διευθύνει τη συζήτηση με ήρεμη και υπεύθυνη εκφορά λόγου, χωρίς άτοπες γενικεύσεις και σχήματα εντυπωσιασμού, για να μπορούν οι τηλεθεατές να συναγάγουν αντικειμενικά συμπεράσματα, με απειλή επιβολής αυστηροτέρων κυρώσεων.

β) την ηθική κύρωση όπως επί 10 ημέρες από της νομίμου κοινοποιήσεως της παρούσης αποφάσεως προβάλλει την 23^η ώρα την ακόλουθη ανακοίνωση:

« Το Ε.Σ.Ρ. με την υπ' αριθ. 263/14.9.2004 απόφασή του έχει επιβάλλει στον τηλεοπτικό σταθμό ALTER CHANNEL την κύρωση της συστάσεως, επειδή ο τηλεπαρουσιαστής Μάκης Τριανταφυλλόπουλος κατά τη διεύθυνση των συζητήσεων στις εκπομπές με το διακριτικό τίτλο «ΚΙΤΡΙΝΟΣ ΤΥΠΟΣ» κατά την 25.1.04 και 1.2.2004 και «ΖΟΥΓΚΛΑ» κατά την 29.1.2004 και 5.2.2004, έχει παραβεί την κείμενη νομοθεσία, σύμφωνα με την οποία τα πρόσωπα που αναφέρονται στις εκπομπές πρέπει να απολαμβάνουν εκ μέρους του τηλεπαρουσιαστή δίκαιης, ορθής και αξιοπρεπούς συμπεριφοράς και δεν επιτρέπεται η προσβολή της προσωπικότητας, της τιμής και της αξιοπρέπειάς τους».

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύθηκε κατά την 14^η Σεπτεμβρίου 2004.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ